12/01/2025

12 Ιανουαρίου 1822: Ήττα των Ελλήνων στη Μάχη των Στύρων από τους Τούρκους

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

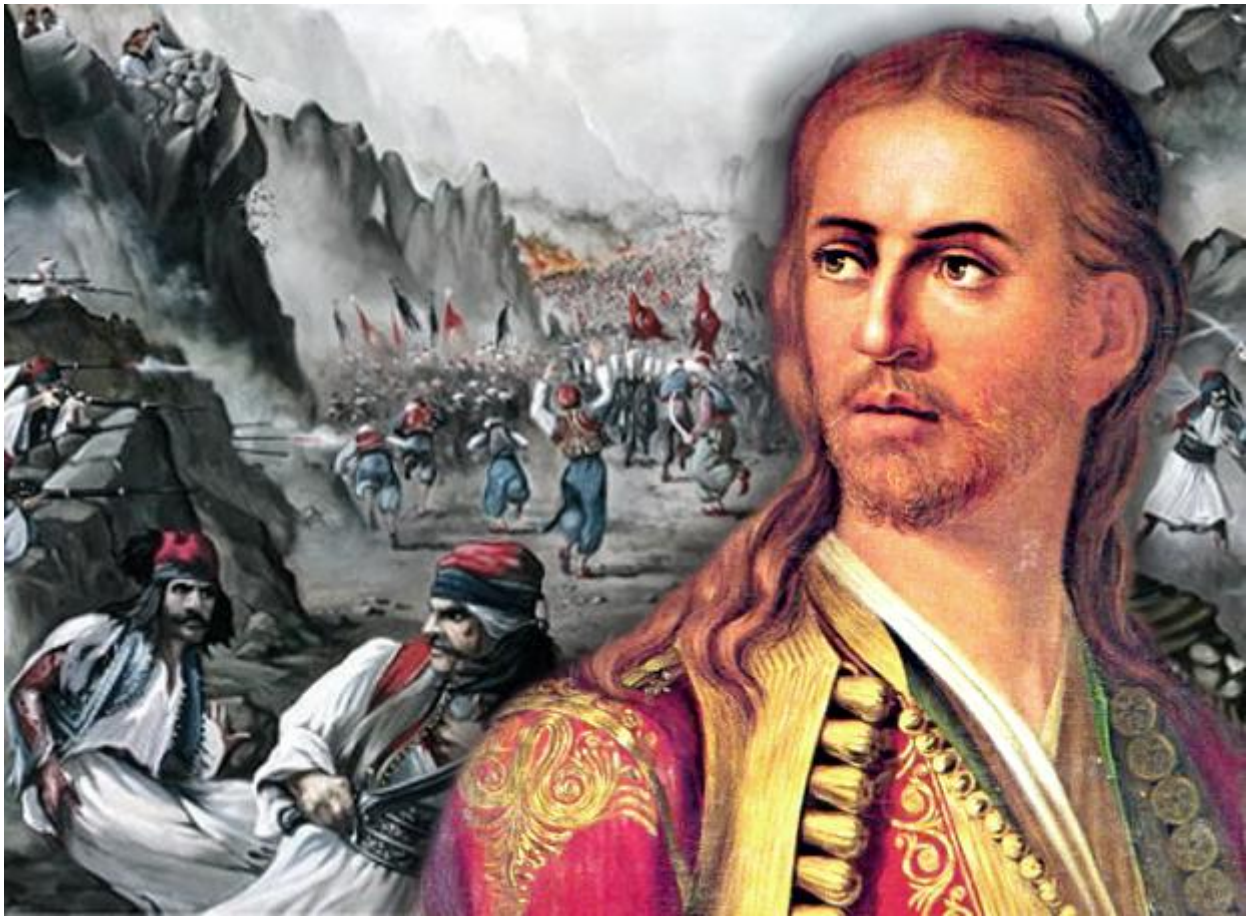

Ήττα των Ελληνικών δυνάμεων σημειώθηκε στη Μάχη των Στύρων της Εύβοιας από τους Τούρκους του Ομέρ Μπέη στις 12 Ιανουαρίου του 1822

Στις 5 Ιανουαρίου του 1822 ο Ηλίας Μαυρομιχάλης, επικεφαλής 600 Μανιατών, αποδεχόμενος την πρόσκληση του επισκόπου Καρυστίας Νεόφυτου, αποβιβάζεται στο Αλιβέρι και τίθεται επικεφαλής των ελληνικών δυνάμεων για την απελευθέρωση της Καρύστου και της Νότιας Εύβοιας γενικότερα. Μολονότι οι ντόπιοι στρατιωτικοί είχαν ανακηρύξει αρχηγό τον Βάσο Μαυροβουνιώτη και υπήρχαν επίσης οι ηγετικές μορφές του Νικολάου Κριεζιώτη και του Αγγελή Γοβγίνα, η άφιξη του 27χρονου Ηλία Μαυρομιχάλη έγινε δεκτή με ενθουσιασμό, αφού ήταν γνωστές οι στρατιωτικές του ικανότητες. Νωρίτερα, ο επίσκοπος Καρυστίας, που χρηματοδοτούσε τις επαναστατικές δυνάμεις στην περιοχή, είχε

απορρίψει πρόταση του Οδυσσέα Ανδρούτσου να συνδράμει στις επιχειρήσεις, επειδή τον θεωρούσε απρόβλεπτο.

Η είδηση για την άφιξη των Μανιατών στο Αλιβέρι ανησύχησε τον πανίσχυρο μπέη της Καρύστου και ικανό στρατιωτικό Ομέρ, που αμέσως σκέφθηκε να επιτεθεί κατά των Ελλήνων στο Αλιβέρι, προτού αυτοί επιχειρήσουν κάθοδο προς την Κάρυστο. Για κάθε ενδεχόμενο ενίσχυσε τα Στύρα, που ήταν υποχρεωτικό πέρασμα για τις ελληνικές δυνάμεις, με 150 άνδρες και επικεφαλής τον γαμπρό του Γιουσούφ Αγά.

Μόλις ο Ηλίας Μαυρομιχάλης πληροφορήθηκε την άφιξη των ανδρών του Γιουσούφ στα Στύρα, κινήθηκε εναντίον του με 1.000 άνδρες και στις 11 Ιανουαρίου στρατοπέδευσε στις Κουβέλες, στα βόρεια περίχωρα των Στύρων. Υπό τις διαταγές του τέθηκαν οι τοπικοί πολέμαρχοι Μαυροβουνιώτης, Κόττας και Κριεζιώτης.

Την επομένη το πρωί, ο Μαυροβουνιώτης, χωρίς να συνεννοηθεί με τον Μαυρομιχάλη, όρμησε εναντίον των Τούρκων, που είχαν βγει από τα Στύρα για να χτυπήσουν το ελληνικό στρατόπεδο, αλλά αναγκάστηκε να υποχωρήσει. Τότε, ο Μαυρομιχάλης μπήκε στη μάχη με όλες τις διαθέσιμες δυνάμεις. Κατόρθωσε να τους νικήσει στη θέση Άγιος Βασίλειος και στη συνέχεια να πολιορκήσει τα Στύρα. Οι Τούρκοι άφησαν στο πεδίο της μάχης 27 νεκρούς και πολλούς τραυματίες.

Στο μεταξύ, ο Ομέρ που είχε πληροφορηθεί τις κινήσεις των Ελλήνων, έσπευσε με 300 πεζούς και ιππείς στην Κάρυστο. Πέρασε σχεδόν ανενόχλητος από τη θέση Διακόφτι (πλησίον του χωριού Κάψαλα, νότια των Στύρων), το μόνο πέρασμα που θα μπορούσαν να τον αναχαιτίσουν οι Έλληνες. Είναι αλήθεια ότι ο Κριεζιώτης το είχε επισημάνει στον Μαυρομιχάλη, αλλά αυτός τον άκουσε καθυστερημένα. Έστειλε τον θείο του Κυριακούλη Μαυρομιχάλη, τον Μαυροβουνιώτη και τον Κόττα, οι οποίοι όχι μόνο δεν κατόρθωσαν να εμποδίσουν τους άνδρες του Ομέρ, αλλά διασκορπίστηκαν από το ιππικό του και δεν μπόρεσαν στη συνέχεια να δώσουν χείρα βοηθείας στον Μαυρομιχάλη.

Με τον ελιγμό του Ομέρ, οι ελληνικές δυνάμεις που πολιορκούσαν τα Στύρα βρέθηκαν περικυκλωμένες. Τότε, οι περισσότεροι Μανιάτες, βλέποντας το μάταιο του αγώνα, εγκατέλειψαν το πεδίο της μάχης. Ο Μαυρομιχάλης, παρά την προτροπή του Κριεζιώτη να υποχωρήσουν και να δώσουν άλλη ημέρα τη μάχη, θεώρησε αδιανόητο να λιποψυχήσει. Κλείσθηκε με επτά συντρόφους του στον Κοκκινόμυλο, έναν ερειπωμένο ανεμόμυλο των Στύρων, και αποφάσισε να αντιτάξει άμυνα μέχρις εσχάτων.

Επί δύο ώρες οι γενναίοι Μανιάτες αγωνίσθηκαν με αυτοθυσία. Μετά την εξάντληση των πυρομαχικών τους, όσοι είχαν απομείνει άρχισαν να λιθοβολούν τους εχθρούς τους. Σε μια στιγμή, ο τραυματισμένος Μαυρομιχάλης προσπάθησε να σπάσει τον εχθρικό κλοιό με το σπαθί του, αλλά έπεσε νεκρός από τη σπαθιά ενός Τούρκου. Από τους επτά γενναίους συντρόφους του μόνο ένας διασώθηκε.

Αμέσως μετά την κατάληψη του Κοκκινόμυλου, ο τούρκος σημαιοφόρος, ονόματι Μερτάνης, έκοψε το κεφάλι του Μαυρομιχάλη και πήρε ως λάφυρο το σπαθί του. Το κεφάλι του μεταφέρθηκε ενώπιον του Ομέρ, ο οποίος θαυμάζοντας τη γενναιότητα και την ομορφιά του γενναίου Μανιάτη οπλαρχηγού, είπε: «Κρίμα στον άνδρα!». Τα κεφάλια των σκοτωμένων Μανιατών καρφώθηκαν σε πασσάλους και εκτέθηκαν στο κέντρο των Στύρων προς υποδήλωση τον θριάμβου των Τούρκων και προς εκφοβισμό του ελληνικού άμαχου πληθυσμού. Τελικά, το κεφάλι του Ηλία Μαυρομιχάλη στάλθηκε ως δώρο στον σουλτάνο Μαχμούτ Β’ από τον Ομέρ Μπέη.

(Πηγή: sansimera.gr)